

Vlaams Onderwijs

De beste leeromgeving

Het onderwijs in Vlaanderen staat voor de enorme uitdaging om kinderen die in onze regio opgroeien, klaar te maken voor de wereld. Ik ben ervan overtuigd dat een school nog steeds de beste leeromgeving is voor kinderen om zich voor te bereiden op de samenleving. Samen met leeftijdsgenoten en onder begeleiding van professioneel opgeleid personeel krijgen kinderen de beste kansen op ontwikkeling. We stellen vast dat om allerlei redenen het aantal kinderen dat huisonderwijs geniet jaar na jaar toeneemt. In Vlaanderen kennen wij geen schoolplicht maar een leerplicht. Ouders hebben de vrijheid om de niet-schoolkeuze voor hun kind te maken. In een aantal situaties is huisonderwijs voor een kind een betere optie. Maar voor de meeste kinderen is dat niet het geval. Als beleidsmakers moeten we de toenemende trend van ouders die kiezen voor huisonderwijs goed opvolgen en de reglementering op dat vlak tijdig bijsturen. Ik wil geen Vlaams onderwijs met twee snelheden!

Van in het begin alle kansen grijpen

Scholen moeten in Vlaanderen optimale ontwikkelingskansen bieden aan kinderen. Onderwijs heeft de beste effecten als de professionele begeleiding van de ontwikkeling van een kind op zeer jonge leeftijd kan starten. Ouders hebben in de opvoeding de eerste verantwoordelijkheid voor hun kind. Gedurende de eerste levensjaren wordt in de ontwikkeling van de hersenen de basis gelegd voor de verdere groeikansen. De kleuterschool bouwt verder op de fundamenten die ouders hebben gelegd. Ik ben er meer en meer van overtuigd dat wij in Vlaanderen sterker moeten investeren in onze kleuterscholen. Wij beseffen veel te weinig hoe belangrijk ze zijn. Het zijn vooral de kleuterscholen die in de mogelijkheid zijn om voor onze samenleving het verschil te maken. Op kleuterleeftijd zijn de mogelijkheden om de ontwikkeling van het kind sterk te stimuleren het grootst. Kinderen die in een gezin opgroeien waar ouders beperkte mogelijkheden hebben om hun kinderen te begeleiden, moeten kunnen rekenen op sterke scholen. Onderwijs moet onmiddellijk de kans grijpen om ontwikkelingsachterstand weg te werken. Dat vraagt kleuteronderwijs in aangename schoolgebouwen met voldoende materiaal om kinderen te prikkelen en een professioneel schoolteam. In de kleuterschool hebben wij de beste, en in verhouding de meeste, begeleiders nodig om te kunnen inspelen op de noden van elk kind.

Cultuurverschillen overbruggen

Positief leren omgaan met de diversiteit in onze samenleving is mijn inziens de grootste uitdaging waarvoor we in onderwijs staan. Culturele diversiteit, sociale diversiteit, etnische diversiteit, diversiteit in talenten, talige diversiteit, diversiteit

in leren,... Er zijn vele vormen van diversiteit waarmee het onderwijs, elke school, elke leerkracht en elke leerling wordt geconfronteerd. Sommigen bekijken het als probleem, anderen als uitdaging en nog anderen als mogelijkheid. Maar hoe men het ook ziet, waar het in onderwijs om gaat, is verschillen benutten als kansen voor alle kinderen om te leren.

Onderwijs als voorbeeld van levenslang leren

Leerprocessen leiden in onderwijs tot leerresultaten als ze begeleid worden door competente leerkrachten. Leerkrachten moeten in hun loopbaan kunnen starten vanuit een stevige basisopleiding. Meer dan vandaag het geval is, moeten zij kansen krijgen om zich voortdurend bij te scholen. Leerkrachten moeten gedurende hun loopbaan continu groeien in hun professionaliteit. Onderwijs moet als lerende organisatie in onze samenleving het voorbeeld zijn van levenslang leren. Daarom moeten we de dialoog over de valorisatie van inspanningen en van de expertise van leerkrachten durven opstarten.

Draagkracht

Ik ben ervan overtuigd dat de sterkte van een school bepaald wordt door de sterkte van het team, de bevoegdheid en bekwaamheid van de directie en het netwerk rondom de school. De samenleving verwacht veel van onderwijs. Aan deze verwachtingen kan slechts beantwoord worden als scholen voldoende draagkracht hebben. Vanuit het beleid moeten wij op een juiste manier omgaan met de draagkracht van scholen. Directies van basisscholen hebben vandaag een loodzware opdracht. Zij snakken naar bijkomende ondersteuning. Het model van de scholengemeenschap is in het verleden ontwikkeld om scholen te versterken in hun opdracht. Wij zijn aan het moment toegekomen om de werking van de scholengemeenschappen te evalueren. De overheid heeft onderzoekers de opdracht gegeven om de bestaande scholengemeenschappen in hun functioneren onder de loep te nemen. Wij beschikken nog niet over het eindrapport maar een eerste toets toont aan dat er enorme verschillen zijn tussen scholengemeenschappen. Het komt erop aan om uit het onderzoek te distilleren wat de meerwaarde is van de scholengemeenschappen in onderwijs. We moeten helder krijgen welke elementen bijdragen tot het goed functioneren van een scholengemeenschap. Ik ben ervan overtuigd dat een samenwerking tussen verschillende scholen een meerwaarde kan hebben als die aan een aantal voorwaarden voldoet.

Kathleen Helsen
Vlaams Volksvertegenwoordiger
Ondervoorzitter van de commissie onderwijs